

# Aanpassing Maxisweg in Muiden

Toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming

Opdrachtgever: Gemeente Gooise Meren



Groot Eco Advies 2017-044

Concept	19-07-2017
Definitief	17-08-2017

# *Inhoudsopgave*

1	Inleiding	4
2	Natuurwetgeving en -beleid	6
2.1	Wet Natuurbescherming	6
2.2	NatuurNetwerk Nederland en Weidevogelleefgebied	9
3	Werkwijze	10
4	Beschermde soorten en effectbeoordeling	11
4.1	Flora	12
4.2	Vogels	12
4.3	Amfibieën, reptielen en vissen	12
4.4	Zoogdieren	12
4.5	Ongewervelden	13
5	Gebiedsbescherming	14
6	Conclusies	15
	Literatuurlijst	16

# 1 Inleiding

In Muiden wordt de Maxisweg van de nieuwe P+R tot voorbij de bocht ter hoogte van De Krijgsman aangepast. In dit kader dienen eventuele effecten van de werkzaamheden getoetst te worden aan de natuurwetgeving.

Het onderzochte gebied bestaat uit bermen met bomenrijen en aangrenzende wateren.



*Luchtfoto met daarop de ligging van het onderzochte gebied*

Groot Eco Advies heeft in opdracht van de gemeente Gooise Meren op 3 en 10 juli 2017 een veldbezoek afgelegd om de situatie ter plaatse te beoordelen. In deze rapportage worden de resultaten van het veldbezoek weergegeven en de eventuele effecten van de ruimtelijke ontwikkeling getoetst aan de natuurwetgeving.

## Toetsing Wet natuurbescherming

De toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming heeft concreet de volgende twee oogmerken:

- Aannemelijk maken dat de natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied niet worden aangetast. Het begrip 'natuurlijke kenmerken' moet worden gerelateerd aan de instandhoudings-doelstellingen voor het gebied: ze hebben te maken met de ecologische functies.
- Aannemelijk maken dat een verslechtering van de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten, dan wel de verstoring van soorten, niet optreedt.



De Wet natuurbescherming beschermd ook een aantal aangewezen dier- en plantensoorten. Bij ruimtelijke ingrepen dient te worden beoordeeld of er sprake is van negatieve effecten op beschermde dier- en plantensoorten.

## Toetsing EHS/NNN en weidevogelleefgebied

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een samenhangend netwerk van (inter-) nationaal belangrijke, duurzaam te behouden ecosystemen. Voormalig staatssecretaris Dijksma introduceerde in 2014 de term NatuurNetwerk Nederland (NNN) om de term 'Ecologische Hoofdstructuur' (EHS) te vervangen. In de wet heet het NNN nog steeds de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

De NNN/EHS-toetsing dient om vast te stellen of de plannen het 'behoud, herstel en ontwikkeling van de 'wezenlijke kenmerken en waarden van de EHS' in de weg staan. De toetsing heeft als oogmerk:

- Aannemelijk te maken dat geen significant negatief effect optreedt op deze kenmerken. Belangrijke criteria waar deze toetsing op toespitst zijn 'kwaliteit', 'areaal' en 'samenhang' van het NNN/EHS-gebied.

## 2 Natuurwetgeving en -beleid

Per 1 januari 2017 is de Wet Natuurbescherming in werking getreden. In deze wet zijn de oude Boswet, Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet samengevoegd tot één Natuurwet.

### 2.1 Wet Natuurbescherming

Uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit nadrukkelijk is toegestaan. In de praktijk betekent dit dat bij een ruimtelijke ingreep of voorgenomen activiteit bekeken moet worden of er sprake is van effecten of beschermde dieren en planten (soortenbescherming) en in bepaalde gevallen op natuurgebieden (gebiedsbescherming).

#### Gebiedsbescherming

Ligt een locatie waar een ruimtelijke ingreep of voorgenomen activiteit plaats vindt in of in de buurt van een Natura 2000 gebied dan is een toetsing in het kader van de Wet natuurbescherming nodig. Afhankelijk van de aard van de activiteit en de te beschermen waarden van (het) betreffende Natura 2000-gebied(en) dient beoordeeld te worden of en welke effecten er (mogelijk) aanwezig zijn.

#### Soortbescherming

Om te bepalen of een ontheffing nodig is of dat er gebruik kan worden gemaakt van een vrijstelling wordt het stappenschema op pagina 6 doorlopen.

Met de Wet natuurbescherming is de bevoegdheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen in principe bij de provincie komen te liggen.

Ook gemeenten hebben een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. Is er sprake van een locatie gebonden activiteit met gevolgen voor wettelijk beschermde dier- en plantensoorten, moet ofwel een natuurtoets deel uitmaken van de procedure bij het verkrijgen van een omgevingsvergunning, ofwel er wordt voorafgaand aan de activiteit apart een ontheffing aangevraagd.

Het is aan de gemeente om te beoordelen of de aanvraag voor een omgevingsvergunning volledig is, of dat de aanvrager apart ontheffing heeft aangevraagd. De provincie geeft op grond van de inhoudelijke toetsing van de aanvraag omgevingsvergunning al dan niet een Verklaring van geen bedenkingen (Vvgb) af.

#### Beschermingsregimes

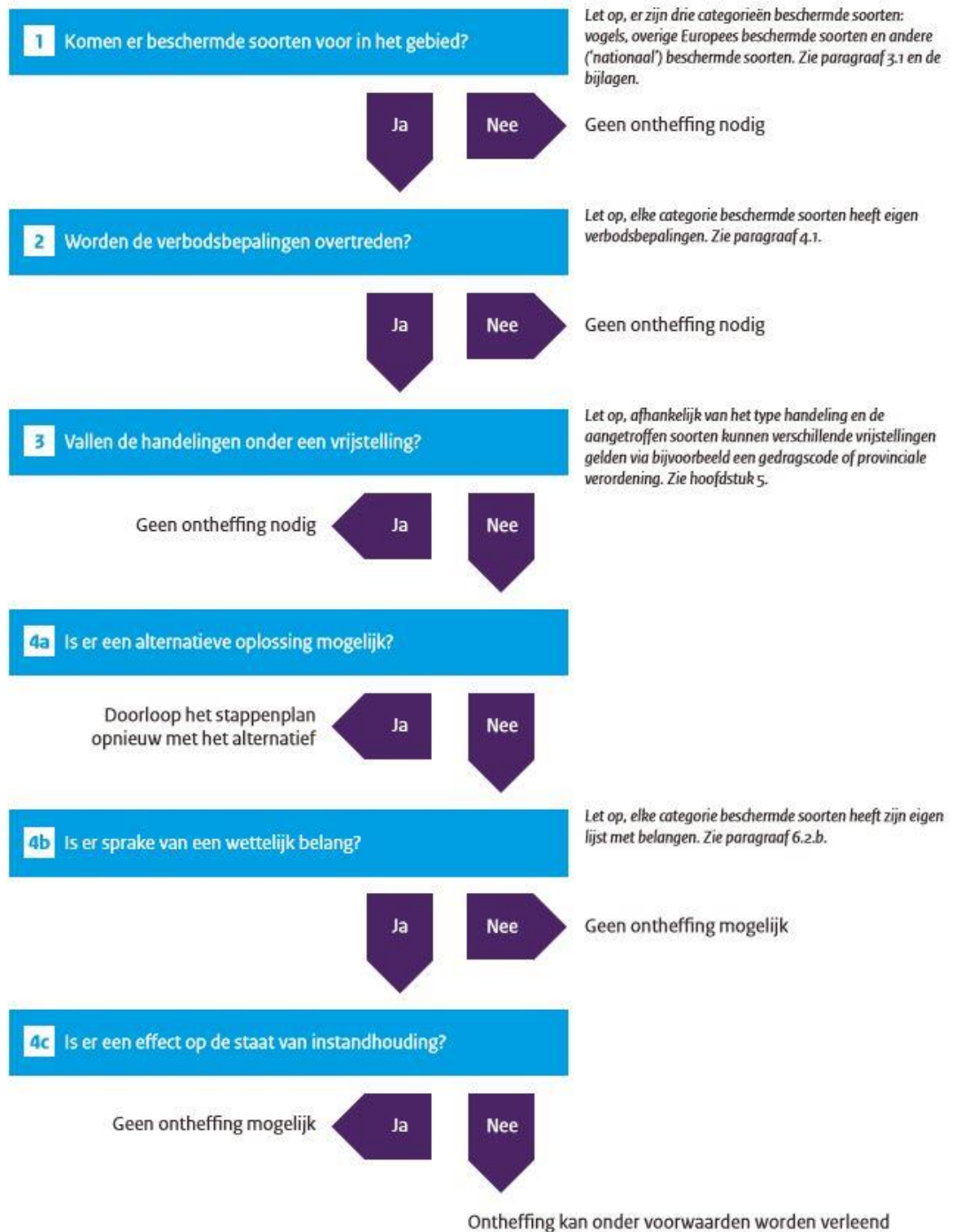
De Wet natuurbescherming kent drie beschermingsregimes:

1. Soorten van de Vogelrichtlijn.
2. Soorten van de Habitatrichtlijn, het verdrag van Bern en het verdrag van Bonn.
3. Andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden.

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels zijn beschermd.

Daarnaast zijn ongeveer 230 andere soorten beschermd.

### 1.3 Stappenplan soortenbescherming



Stroomschema soortenbescherming

Om af te wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria te worden voldaan:

1. Er is geen andere bevredigende oplossing voor de handeling;
2. Tegenover de afwijking van het verbod moet een in de wet genoemd belang staan;
3. De ingreep na geen afbreuk doet aan de instandhouding van de soort.

### Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde dier- en plantensoorten. In de wet zijn vormen van vrijstelling opgenomen, zoals de gedragscode, een programmatische aanpak of via de provinciale verordening. Uiteraard dienen deze te voldoen aan bovenstaande criteria.

### Verbodsbepalingen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen



## 2.2 NatuurNetwerk Nederland en Weidevogelleefgebied

### **NatuurNetwerk Nederland (NNN)**

Het NatuurNetwerk Nederland is de kern van het Nederlandse natuurbeleid. Het NatuurNetwerk Nederland verbindt de diverse natuurgebieden (waaronder de Natura 2000-gebieden) via ecologische verbindingzones met elkaar om de biodiversiteit in Nederland te beschermen en te herstellen.

Gedeputeerde staten dragen zorg voor de totstandkoming en instandhouding van dit netwerk. Gedeputeerde staten wijzen daartoe gebieden aan die tot dit netwerk behoren.

### **Weidevogelleefgebieden**

Weidevogels zijn karakteristiek voor Noord-Holland. Ze gedijen goed in het open (veen)weidelandschap. Ondanks de terugval van de weidevogelpopulatie, die het gevolg is van veranderingen van het traditionele landschap en de manier waarop dat wordt beheerd, blijft Noord-Holland nog steeds één van de provincies met de hoogste weidevogeldichtheid. Weidevogels hebben zowel een ecologische als cultuurhistorische waarde die bescherming blijft verdienen. Dit doet de Provincie door de weidevogelleefgebieden te beschermen tegen inbreuken op de openheid. Dit sluit aan op het algemene beleid voor gecombineerde landbouw in deze gebieden.

### 3 Werkwijze

De aanwezige natuurwaarden zijn in beeld gebracht door middel van een bronnenstudie en een veldbezoek.

#### Bureaustudie

Voor de bureaustudie is gebruik gemaakt van landelijke, provinciale en (waar mogelijk) regionale bronnen met betrekking tot de verspreiding van beschermde planten en diersoorten.

#### Veldonderzoek

Het veldbezoek is op 3 en 10 juli 2017 door J. Groot uitgevoerd.

De weersomstandigheden tijdens beide bezoeken waren redelijk: zonnig en globaal 20 graden boven nul.

Het veldbezoek was verkennend van aard, waarbij op basis van de summier resultaten van de bureaustudie en de aanwezige terreintypen het voorkomen van beschermde planten en diersoorten is vastgesteld, of op basis van jarenlange velddeskundigheid is ingeschat.

## 4 Beschermde soorten en effectbeoordeling

### 4.1 Flora

Op de locatie zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen. Voor beschermde plantensoorten zijn geen geschikte groeiplaatsen aangetroffen.

### 4.2 Vogels

Het is mogelijk dat op de aangrenzende graslanden een enkele weidevogel wil broeden. In de aanwezige bomenrijen zijn geen nesten van jaarrond beschermde broedvogels als Buizerd waargenomen. Voor uilen zijn geen potenties aanwezig. In de aangrenzende bosschages en waterpartijen zullen algemene struweelvogels en watervogels broeden. Eventuele kap van delen van de bosschages dient buiten het broedseizoen plaats te vinden.



*Nieuw gegraven water met zandige oever*

In de oever van de Muidertrekvaart zullen watervogels als Meerkoet, Waterhoen en Wilde eend ongetwijfeld broeden. Het betreft soorten die niet kritisch zijn met betrekking tot verstoring en met een klein oppervlak genoeg nemen om te broeden. In dit kader is het van belang om bij eventuele werkzaamheden aan de brug naar De Krijgsman rekening te houden met de mogelijke aanwezigheid van deze soorten.



### 4.3 Amfibieën, reptielen en vissen

In de aangrenzende wateren komen algemene amfibieën als Bruine kikker, Gewone pad en Groene kikker voor. Deze soorten zijn in het kader de provinciale verordening echter vrijgesteld. Het voorkomen van de Heikikker is niet waarschijnlijk, gezien het ontbreken van geschikt biotoop.

In het kader van de herinrichting van de A1 is veel zandig biotoop en voortplantingswater ontstaan. Dit is een zeer geschikt biotoop voor de Rugstreeppad. Indien in het kader van de aanpassing zandig biotoop en voortplantingswater wordt vergraven, dan is onderzoek naar de aanwezigheid van de Rugstreeppad wenselijk.

Beschermde vissoorten komen ter plaatse niet voor. Geschikt biotoop ontbreekt.

In de oevers van de waterpartijen kan de Ringslang voorkomen. Deze komt voor op het KNSF-terrein, maar is in het verleden ook in de Bloemendalerpolder aangetroffen.



*Geschikt biotoop voor Rugstreeppad en Ringslang*

### 4.4 Zoogdieren

Het gebied is geschikt als foerageergebied voor vleermuizen. Verblijfplaatsen in de vorm van holtes in bomen zijn niet aangetroffen. Met name de bomenrijen fungeren als vliegroute. In het kader van de verlegging van de A1 zijn hier vleermuiskasten opgehangen. De bomenrij aan de binnenbocht zullen worden gekapt, om de wegwitbreiding mogelijk te maken. Hierdoor zijn

negatieve effecten op de gebiedsfuncties van vleermuizen (vliegroutes en verblijfplaatsen) niet uit te sluiten.

Overige (onthefing plichtige) zoogdieren als Wezel, Bunzing en Hermelijn komen niet in het onderzoeksgebied voor. Wel komen ze waarschijnlijk in de wijdere omgeving voor. De aanpassing van de weg heeft echter geen negatief effect op deze soorten.



*Vleermuiskast in de bomenrij*

## 4.5 Ongewervelden

Voor ongewervelden als beschermde vlinders en libellen ontbreekt geschikt leefgebied.



## 5 Gebietsbescherming

De Maxisweg ligt op geruime afstand van het Natura 2000-gebied Markermeer- & IJmeer en delen van het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS). Externe effecten op het Natura 2000-gebieden kunnen echter op voorhand worden uitgesloten gezien de aard van de werkzaamheden, de afstand tot het Natura 2000-gebied en de bufferende werking van het KNSF-terrein. Het Natuurnetwerk Nederland kent geen externe werking. Gebiedsbescherming is derhalve niet aan de orde.



*Ligging van Natura 2000 (oranje) en Natuurnetwerk Nederland (groen)*

## 6 Conclusies

### Beschermde soorten

Op basis van deze quickscan wordt geconstateerd dat in de aan de huidige weg grenzende biotopen potenties zijn voor met name Rugstreeppad en Ringslang. Daarnaast zijn potenties aanwezig voor beschermde vleermuissoorten. Omdat er ruimtelijke ingrepen in deze biotopen plaatsvinden is nader ecologisch onderzoek nodig.

### Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming is niet aan de orde.

### Vervolgonderzoek

Gezien de mogelijke effecten van de ruimtelijke ingreep op de biotopen van Rugstreeppad, Ringslang en vleermuizen is nader ecologisch onderzoek nodig. Dit onderzoek dient plaats te vinden conform de kennisdocumenten van BIJ12 en de aanwezigheidsprotocollen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB).

# Literatuurlijst

- BROEKHUIZEN, S., B. HOEKSTRA, V. VAN LAAR, C. SMEENK & J.B.M. THISSEN (RED.), 1992. *Atlas van de Nederlandse zoogdieren*. 3<sup>e</sup> herziene druk. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- CREEMERS, R.C.M., & J.C.W. VAN DELFT (RAVON, RED.), 2009. *De amfibieën en reptielen van Nederland - Nederlandse Fauna 9*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, & European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- FLORON, 2011. *Nieuwe Atlas van de Nederlandse Flora*. KNNV Uitgeverij, Zeist.
- HOOGENBOOM, D., W. RUITENBEEK, F. VISBEEN & JAN WONDERGEM, 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren 1989-2014*. Landschap Noord-Holland, Noordhollandse Zoogdier Studiegroep.
- HERDER, J., J. KRANENBARG, D. HOOGENBOOM, J. HAMERS & K. DEKKER, 2012. *Atlas van de Noord-Hollandse vissen 1980-2012*. Landschap Noord-Holland, Stichting RAVON.
- JANSSEN, J.A.M., J.H.J. SCHAMINÉE, 2004. *Europese Natuur in Nederland, Soorten van de habitatrictlijn*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- KAAG, K., K. VELING, F. VISBEEN EN K. SCHARRINGA, 2012. *Vlinders van Duin tot Dijk : De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009*. Landschap Noord-Holland, De Vlinderstichting.
- KAPTEYN, K., 1995. *Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding*. Provincie Noord-Holland, Noord-hollandse Zoogdierstudiegroep, Het Noordhollands Landschap, Haarlem.
- LIMPENS, H., K. MOSTERT & W. BONGERS (RED.), 1997. *Atlas van de Nederlandse vleermuizen: onderzoek naar verspreiding en ecologie*. Utrecht.
- NEDERLANDSE VERENIGING VOOR LIBELLENSTUDIE 2002. *De Nederlandse Libellen (Odonata)*. – *Nederlandse Fauna 4*. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- NIE, H.W. DE, 1997. *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*. 2<sup>e</sup> herziene druk. Media Publishing Int. bv, Doetinchem.
- RIET, B. VAN DE, H. VAN DER GOES, T. BAAS, C. VAN DEN TEMPEL, W. MENKVELD & F. VISBEEN, 2014. *Atlas van de Noord-Hollandse flora*. Landschap Noord-Holland.
- SCHARRINGA, C.J.G., W. RUITENBEEK & P.J. ZOMERDIJK, 2010. *Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009*. Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland, Landschap Noord-Holland.

- STUMPEL, TON, STRIJBOSCH, HENK. 2006. *Veldgids Amfibieën en reptielen*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- TWISK, P., A. VAN DIEPENBEEK & J.P. BEKKER, 2009. *Veldgids Europese zoogdieren*. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- VLEERMUISVAKBERAAD NETWERK GROENE BUREAUS, ZOOGDIERVERENIGING (2017). Vleermuisprotocol 2017, maart 2017.  
[www.netwerkgroenebureaus.nl](http://www.netwerkgroenebureaus.nl) en [www.zoogdiervereniging.nl](http://www.zoogdiervereniging.nl)